

Peilaaja

Rex Rekka

Seinänvieriä kulkeva ja itseksensä puheleva Peilaaja on aina ihailuttu ihmisiä, joille ego ei ole ongelma. Kuten tuoretta tiedotusopin tohtoria Reino Paasilinnaa.

Yleisradio on julkaissut osasta väitöskirjaa englanninkielisen teoksen *Glasnost and Soviet Television*. Kansikuvaa hallitsee Rekkan vanterra hahmo. Oikeassa alakulmassa on pieni Gorbatshev.

Tieteen julkisuus kukkii

Pohjoismaiset lehdistöhistorian tutkijat tekivät Hanasaaren konferenssinsa lomassa vierailun *Hufvudstadsbladetin* toimintukseen. Heille kerrottiin mm., että *Hbl* julkaisee uutisen jokaisesta suomenuotsalaisesta väittelijästä. Joku lisäsi, että *Helsingin Sanomat* noteeraa kaikki suomalaiset väittelijät, mitä tapaa ei muissa pohjoismaissa tunnuttane.

Hbl:n pääkirjoitustoimittaja

Björn Manson pani paremmaksi:
– Mepä olemme kirjoittaneet paljon myös yli 30 vuotta vanhas-ta väitöskirjasta.

Objektiivisuus löytyi Belgiasta

Peilaaja saapui Belgiaan, kukapa ei saapuisi. Brysselistä ei löytynyt mitään tiedotustutkimuksen kannalta kiinnostavaa, mutta toisin oli Antwerpenissa: Objektiivisten oluenmaistajien festivaalit! Peilaaja oli tyytyväinen siitä, seitsemäntoista kertaa tyytyväinen, että objektiivisuuden aate on edes jossain otettu vakavasti ja siihen on pantu makua ja aromia!

Objektiivisten oluenmaistajien tunnus on "Olutkuittuuri on meidän kulttuurimme", ja sen jäseneksi voi liittyä 500 Belgian frangin maksulla. Summalla, jolla Suomessa paikasta riippuen saa ison tai pienen, saa Belgiassa myös yhdistyksen lehden, *Den Bierproever'n*.

Tiedotustutkimuskin käyköön Objektiivisten osoittamaa tietä – jos vain sillä pysyy.

Hymistellään...

Peilaajalla on pari kaveria, jotka eivät juuri Internetistä perusta. Eräs näistä 'sivareista' oli lukenut rakasta Hesariaan. Siellä oli kerrottu näistä "hymiöistä" (smilies), joilla webin (verkon) käyttäjät merkkavat tekstiinsä kohdat, jotka on tarkoitettu humoristiseksi (huvittaviksi). Peilaajan takapajuinen ystävä oli mielissään:

"Tuli vaan siinä lukiessa mieleen, että Internet-väki taitaa olla maailmassa juuri sitä joukkoa, jolle on osoitettava tekstissä erikseen: This is humour. Muut ovat tottuneet päättämään asian itse ilman korvamerkintöjä".

Peilaaja havahtui ajattelemaan, että tässäpä konkreettinen merkki tietoyhteiskunnan jakautumisesta 'niihin' ja 'meihin'. Mikäpä onkaan herkullisempää vitsailun aihetta kuin 'niiden' huumorintaju.

Ihan oikea resupekka

Huumorintajullaan leuhkivat Peilaajan kaverit ovat tietysti snobailijoita. Lukevat kirjoja, syövät gourmet -ruokaa ja sen sellaista. Mutta joskus Peilaajasta itsestään tuntuu, että jonkin sortin huumorituoteseloste voisi olla paikallaan.

Helmikuun alussa Helsingin Sanomien sunnuntaisivuilla

Juha Tanttua kirjoittaa helsinkiläisestä Savoy-ravintolasta tähän malliin:
"Viime syksynä Savoyssa lounaspöytäme viereen ilmestyi resupekka, joka kysyi, saisiko meille "laulaa".

Vieressäni istuva Tshekin kulttuuriministeri katseli huvittuneena pusakkamiestä, joka sönnkötti, ei aggressiivisesti, mutta huomiota kinuten.

Juuri sillä hetkellä ei salissa ollut hovimestaria eikä tarjoilijoita. Resupekasta päätellen ei ollut eteisvahtimestariaakaan.

Mutta pian hovimestari sai miehen ulos ja kumaruimme taas lautastemme puoleen; lohta taisi olla.

Savoy on aina ollut hyvä kalapaikka...."

Juttu kertoilee siitä, millaista Savoyssa on tänään. Sen kummempaa syytä sen julkaisemiseen ei paljastu. Mutta saapa lukija kurkistaa sisään ravintolaan, jonka "hintoja ei kuulu vaikertaa", koska "silakka-annos maksaa kohutuulliset 85 markkaa".

Jaa että mitä tämä resupekka tässä jutun alussa teki. Sitä Peilaajakin jäi miettimään. Humour?

Suora sitaatti

Omat oivallukset alkavat olla niin vähissä, että Peilaaja turvautuu suoraan sitaattiin. Tämä kirjoitti Mikko Lehtonen *Kulttuuritutki-*

mus-lehden numerossa 4/1995.

“Esimerkki artikulaatiosta voisi olla vaikka tällä hetkellä kulttuurisessa kierrossa oleva ‘tyhmän blondin’ stereotyyppi. Vaikka hiusten värillä ja älyllä ei ole mitään tekemistä toistensa kanssa, ne on kuitenkin blonditveissä artikuloitu eli nivelletty toisiinsa. Mutta artikulaatiot voidaan myös purkaa tai artikuloida uusiin yhteyksiin. Tästä hyvä esimerkki on se, että Norjan EU-kansanäänestyksen alla syntyi naisryhmä ‘Blondit EU:ta vastaan’.”

Julkisuuden orjatyöläinen

Mitä pikkujulkut edellä, sitä isot perässä. Akateemikko Paavo Haavikko sanoo kylästyneensä julkisuuteen. Hän tarkoittaa ennen muuta itseään koskevaa julkisuutta. Haavikko on kylästynyt lausumaan mielipiteitään julki ilmaiseksi.

– Olen tehnyt palkatonta työtä niin pitkään, että se ei oikein enää

tahto vetää. Olen palvellut yhteiskuntaa erittäin nöyrästi. Se on näyttänyt niin kuin olisin halunnut julkisuutta, eikä siitä todellakaan ole kyse.

Missä Haavikko näin sanoo? Tietysti sanomalehden, tällä kertaa Suomenmaan etusivulla. Uusi kirja on tulossa.

Lisää sitaatteja

Peilaajan tuttava törmäsi seuraavaan sanataiteelliseen luomukseen eräässä kirjasessa. Oheinen tunnelmapaia avaa kuulemma joka iltä Irakin television pääuutiset.

*“Oh Saddam, our victorious;
Oh Saddam, our beloved;
You carry the nations dawn
between your eyes...
Oh Saddam, everything is good
with you...
Allah, Allah, we are happy;
Saddam lights our days...”*

Peilaaja pyytää panna merkille erityisen poeettisen ilmaisen johdajasta, joka ‘kantaa kansakunnan

aamunkoittoa silmiensä välissä’. Metafora on tietysti tarkoitettu ilmaisemaan sitä, että ne, jotka kyseiseen kohtaan tähtäävät, samalla vaarantavat myös kansakunnan huomisen.

Käikenlaista mahtuu maailmaan. Mutta ennen kuin Peilaaja kehottaa lukemaan runoa “hymionä”, hän muistuttaa että jääkiekon SM-liigan loppusarjat otteut alkavat sanoilla “Oi maamme Suomi synnyinmaa...”. Miltähän se näyttää Irakista käsin: aikuiset miehet hulluissa pukimissaan kaukalossa ja kovääniset pauhaavat: “...ei vettä rantaa rakkaampaa...”.

I S I C

T a m p e r e e l l a

On aika ilmoittautua Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen laitoksen sekä Kirjastotieteen ja informatiikan yhdistyksen järjestämään Information Seeking in Context -konferenssiin, joka pidetään Tampereella 14.-16.8.1996.

Osallistujien toivotaan ilmoittavan nimensä, työpaikkansa ja yhteystietonsa (myös sähköposti ja telefax, jos mahdollista) sekä halukkuutensa lähteä jollekin kokouksen jälkeen järjestettävälle retkelle (Lappi, Tukholma tai Pietari). Ilmoittautumiset osoitteella:

ISIC 96 / Conference secretary

Department of Information

Studies, University of Tampere

P.O.Box 607, FIN-33101

Tampere, Finland

Tel: 358-31-215 7039,

FAX 358-31-215 6560,

E-mail: inf@uta.fi

Lisätietoja: <http://www.uta.fi/laitokset/informaatio/home.html>.

Tiedotustutkimus

1/1996 kirjoittajia

Kaivo-oja, Jari, tutkija, Turun kauppakorkeakoulu, tulevaisuuden tutkimuskeskus

Kangasharju, Sanna, VTM, Helsinki

Rantanen, Terhi, VTT, Helsingin yliopisto, viestinnän laitos

Malmberg, Tarmo, YTT, professori, Vaasan yliopisto

Nikunen, Kaarina, YTM, Tampere

Valtonen, Sanna, VTM, Helsinki

Tiedotustutkimus ilmestyy vuonna 1996 seuraavasti

	deadline	ilmestyy
2/1996	15.5.	15.6.
3/1996	31.8.	15.10.
4/1996	31.10.	15.12.